

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی گیلان
بیمارستان امام خمینی (ره) صومعه سرا

آموزش پیشگیری، کنترل و درمان بیماری وبا

گروه هدف: کلیه بیماران و همراهان وی

زیر نظر کمیته کنترل عفونت

تاریخ: ۱۳۹۸/۳/۱

راههای پیشگیری از بیماری وبا؟

آموزش و ارتقای آگاهی عموم مردم بخصوص افراد پر خطر.

تامین آب آشامیدنی سالم بوسیله شرکتهای آب و فاضلاب.

کنترل بهداشتی اماکن عمومی و مراکز تهیه، نگهداری و توزیع مواد غذایی.

کنترل بهداشتی مواد زاید جامد.

دفع بهداشتی مدفوع و فراهم نمودن امکانات مناسب به منظور شستشوی دستها.

گزارش موارد بیماری به مراکز بهداشتی درمانی.

جداسازی بیماران حاد وبایی و تحت کنترل قرار دادن آنها.

کنترل مگس.

گندزدایی سرویسهای بهداشتی، مدفوع و وسایل بیماران بوسیله مواد گندزدا و حرارت.

منبع: www.shep.co.ir

نشانی تدوین کننده: شهرستان صومعه سرا، میدان انتظام، جنب پارک ابریشم، بیمارستان امام خمینی (ره).

شماره تماس: ۰۱۳۴۴۳۲۳۰۴۱

سایت بیمارستان: <http://imamh.gums.ac.ir>

تغذیه در بیماران مبتلا به وبا:

مایعات: سرم او آر اس (ORS)، دوغ، آش، سوپ و آب میوه طبیعی (سیب، هویج و ...)

غذا: غذای تازه و پرکالری.

توجه: ضروری است از مصرف نوشابه های گازدار و آب میوه های صنعتی اکیداً خودداری شود.

آیا می دانید علت مرگ در بیماری وبا چیست؟؟!!

علت مرگ بیمار مبتلا به وبا، میکروب یا حمله آن به بدن فرد نیست بلکه از دست دادن آب و املاح بدن است که او را از پا در می آورد. در صورت اقدام به موقع و جبران آب و املاح وی، می توان براحتمی او را نجات داد.

منابع شایع بیماری:

• آب آشامیدنی

در منبع (توسط مدفوع از راه چاه نافذ) یا ضمن انباشته شدن (توسط دست آلوده به مدفوع) می تواند آلوده شود.

سبزیجات برگدار که با آب آلوده آبیاری و یا شسته شده باشد و بدون گندزدایی مناسب استفاده گردد.

• غذای آلوده

غذاهای تهیه شده از آبزیان مثل ماهی و صدف (که از آب آلوده گرفته شده، خام یا کم پخته باشد)

توجه: عامل بیماری وبا در آب، محیط های مرطوب، میوه، سبزی،

صدف دریایی و گوشت، زنده می ماند ولی تحمل چندانی نسبت به خشکی و نور آفتاب ندارد و با جوشاندن آب از بین می رود.

یخ آلوده که ممکن است از آب آلوده تهیه شده باشد و یا هنگام توزیع آلوده شود، در زمره آب آلوده است و ممکن است آلوده کننده باشد؛ پس در هنگام خرید قالب های یخ باید از سالم بودن آنها اطمینان حاصل گردد و یا از یخ های تهیه شده در منزل خود استفاده شود.

Figure (4-5)

در صورت مشاهده علائم مذکور چه باید کرد؟

بدون فوت وقت، بیمار را به نزدیکترین واحد بهداشتی درمانی و یا بیمارستان انتقال داد.

تامین آب و املاح بدن با استفاده از مایعات (بهترین ماده جبرانی سرم خوراکی او آر اس (ORS) می باشد)

در صورتیکه قادر به نوشیدن نباشد:

تزریق سرم بصورت اورژانسی

تکمیل دوره درمان و استفاده کامل از آنتی بیوتیکها

او آر اس (ORS) چیست و چگونه مصرف می شود؟

او آر اس یعنی ماده خوراکی جبران کننده آب و املاح. بصورت پودر بوده و در داروخانه ها و واحدهای بهداشتی درمانی دردسترس می باشد.

نحوه تهیه محلول خوراکی او آر اس (ORS):

یک بسته دریک لیتر آب جوشیده سرد شده (۴ لیوان).

قبل از استفاده از پودر او آر اس: توجه به تاریخ انقضاء و اینکه پودر تغییر رنگ نداده و چسبنده نباشد.

تشخیص بیماری:

هر فردی که دچار اسهال (ناگهانی) و آبکی باشد، مشکوک تلقی میشود و آزمایش مدفوع از نظر وبای التور در مورد او باید انجام شود.

تشخیص قطعی بیماری:

با انجام آزمایش مدفوع و شناسایی عامل بیماری در آن امکان پذیر است.

دوره واگیری بیماری:

زمان نهفتگی بیماری وبا، ۱ الی ۳ روز است.

(یعنی بعد از ۱ الی ۳ روز از ورود میکروب وبا به بدن، علائم بیماری ظاهر می شود)

علائم بیماری؟

افراد مبتلا به بیماری وبای التور ممکن است بعضی یا همه علائم زیر را داشته باشند:

♦ اسهال آبکی متوسط تا شدید با دفعات اجابت مزاج غیر قابل شمارش و در بعضی موارد شبیه به آب برنج و بوی ماهی.

♦ نبودن دل درد و دل پیچه (برخلاف سایر ناراحتی های گوارشی نظیر مسمومیت)

♦ گرفتگی عضلات پشت ساق پا

♦ عطش فراوان

♦ فقدان خون در مدفوع

♦ استفراغ بدون حالت تهوع قبلی

♦ احساس پری و غرغر شکم

♦ فقدان تب

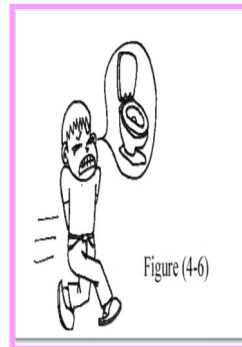

Figure (4-6)

به نام خدا

مقدمه:

وبا چیست؟

بیماری واگیر دار عفونی است که فقط در انسان ایجاد بیماری می کند.

قدرت آن در مبتلا کردن ناگهانی تعداد زیادی از افراد جامعه است.

در موارد شدید و بدون درمان، در عرض چند ساعت منجر به مرگ انسان می شود.

سوال؟

در مسافرت به کدام مناطق باید دقت بیشتری از لحاظ بیماری وبا نمود؟ همه استانها علی الخصوص استانهای مرزی با کشورهای پاکستان و افغانستان و مسافرت به آنها

استانهای مرزی با کشور عراق و مسافرت به عراق

Figure (3-4)

عامل ایجاد بیماری:

عامل ایجاد بیماری باکتری بنام **ویبریو کلرا** می باشد. این باکتری در طبیعت ناقلی به جز انسان ندارد و در آبهای شرب، آبهای سطحی، فاضلاب و نیز آب های **راکد ساحلی** و **آبهای شور** یافت می شود.

